

Premišljaj ta teden

globokost in resničnost sledečih rekov, citatov in gesel:

„Ne samo, kar velewa mu stan,
kar more,
to moč je storiti dolžan!“

„Kdor zaničuje se sam, podlaga
je tujčevi peti.“

„Sloga jači, nesloga Hači.“

četrt leta 10.—

Uredništvo in upravnništvo v Ptuj. Ček. rač. 16 089.
Naročnina za celo leto Din 23.—, pol leta Din 20.—,
Za deljena plačila se račun vsaka številka 1 dinar.

PTUJ, dne 30. aprila 1932

Cena oglosom: Po cedilku odn. po do ovora.
Cena malim oglosom: Vsaka beseda Din 1.— in —50.
Večkratne objave po dogovoru.

Neodvisen tednik

Izbaja tedensko vsako soboto.

NARODNA

Leta 88
Štev. 16

Pod orožje!

Najuspešnejše sredstvo v borbi zoper gospodarsko in duševno krizo je — časopisje, ki je od modrih voditeljev narodov in držav vseh vekov dobilo časten naziv — „velesila.“

Da, časopisje je velesila! Ono je izraz javnega mnenja; sodnik nad krivičnimi dejanji; presojevalec (kritik) sodobnih razmer; rabelj javnih zločincev; glasnik idej svoje skupine; zdravnik boleznih svoje dobe; tolažitelj v duševnih težavah; pomočnik v gospodarskih stiskah in nevoljah; voditelj k boljši bodočnosti; oznanjevalec najboljših nauk (po pravilu „vsak po svoje Boga molí“), svetovalec v raznih dvomih; upornik proti zlobi in krivici; glasnik resnice in pravice; apostol ljubezni in človekoljubja — itd. Skratka: V resnici skrivnostno borbeno sredstvo v mnogostranskem boju za blaginjo človeške družbe.

Seveda je način te borbe prikrojen po načelih in načrtih raznih skupin (strank), ki imajo različne interese, zasledujejo različne cilje. Mnoge od teh borbenih jedinic korakajo samozavestno v stinjeni fronti pod enim geslom in ne poznajo nobenih kompromisov (zvez).

Ta malce drzna samozavest pa je v časih političnih treslajev bila večkrat tako usodna, kakor „junaštvo“ od žganja napitih vojakov, ki niso imeli niti najmanjšega pojma o zvutih namerah visokih generalov. V prenešenem smislu velja — ako se časopisje že imenuje z vojaško-političnim nazivom „velesila“ tudi za sodoobno politično celega sveta. Številno naročnikov in čitateljev tega ali onega lista predstavlja polem-takem številčno moč političnih ali gospodarskih divizij, polkov, bataljonov in čet. Seveda je ta borbeno formacija nekrvava in teče kri večinoma iz nosa, četudi se neredkokada spreminjajo borbeno beseda časopisja v krvave obračune v obliki pobun, političnih pobojev, ubojev, atentatov na voditelje in izpostavljene vplivne pristaše ter nasilstva, ki se v bistvu prav nič ne razlikujejo od vojnih grozovitosti.

Mnoge teh bojnih jedinic pa korakajo ločeno, navidez ločeno in v drugih oblačilih, kakor matična vojska, — vendar v danem trenutku na dogovorjeno znamenje vdarijo skupno . . . Celo kregajo se med seboj in napadajo, da namerajo nasprotniku peska v oči, da zgubi orientacijo. Temu se pravi s tujo besedo „politika“ in te navidezno ločene vojne jedinice so ali očitno enakobarvne, kakor njih matiča, le malo jih pa se ponosno imenujejo neodvisni.

Taka neodvisna in sicer popolnoma neodvisna politično-bojna jedinica je tudi vaša „Narodna Sloga.“ ki v kratkem času svojega obstoja od sre-

de oktobra 1931 pa do danes, torej v dobi dobrega pol leta ne predstavlja sicer še armade, divizije ali pa polka, pač pa nad dva prav močna bataljona. „Generalni štab“ tj. konzorcij vas poziva v resnem času pod orožje, povdarjajoč staroznano Napoleonomovo geslo: Za vojno je treba prvič: denarja, drugič: denarja in tretjič zopet: denarja!

„Narodna Sloga,“ ki vas poziva po svojem polletnem obstoju pod orožje za nekrvno ali ostro vojno proti krivici, laži, gospodarski in duševni krizi, proti izkoriščanju kmeta, delavca, obitnika in mačega uralnika ter sili vseh ponižanih in razžaljenih — ne razpolaga s fondi, ampak je odvisna edino od dveh močnih bataljonov svojih zvestih, od katerih pričakuje zvestobo v velikem in težkem bojnem pohodu pod zastavo Pravice, Resnice in Ljubezni. — Stojte vsi, ki ste z nami svojo dolžnost in poravnajte naročnino! Petičnejši naj plačajo svoje po 30.0 krat vsakokrat široko banovinske razširjene oglase in odrinejo kak mali dar za tiskovni sklad. List je postal za svoje velike naloge pretesen, zato ne odlašajte! —

„Le vkup, le vkup uboga gmajna!“

Iz jedilnega lista našega časopisja.

Prijatelj lista, ki odobrava naše že znano stališče, da nočemo principi-jelno objavljati raznih pretepov, poveljev, krivavih nedeljskih in prazničnih obračunov v mestu in na deželi nam je poslal zbirko naslovov predmetnih notic iz vseh možgih slovenskih listov s krepko pripombo v priložnosti, da se zrcali v teh poročilih za-lesna srčna kultura slovenskega naroda, katerega takozvani vodilni listi predstavljajo velikemu svetu kot tolpo rokomavrov, razbojnikov, in krvoželjnih divjakov brez umske in srčne kulture. Izgovor, da se to dogaja po vsem svetu in da se morajo take stvari objavljati v „svarilen vzgled“ drugim, je ničev in žalostno jalov, kajti čitatelji čitajo, s kako podzavestno naslado se take stvari opisujejo, ako ni glavni krivec seveda iz vrst „izvoljencev“ človeške družbe. Sramoten pečat naše dobe so taki pojavi, ki dokazujejo v drugo roko, da se naše časopisje pre-malo bavi s kulturnim delom, ko o eminentnih društvenih poročila v dveh, treh vrsticah v najmanjših črkah, dočim se o surovem boksanju objavljajo cele slavnostne strani. Cirkusi, menežarije in druge ustanove za trpinčenje ljudi in živali, podjetja, ki podnetujejo v človeku naigon surovosti in ubijajo plemenita čustva v človeku, so večja senzacija za izvestno časopisje, kakor pa usoda v bedi in lakoti in pomanjkanju umirajočih umetnikov, pisateljev, znan-

stvenikov, izumiteljev . . . In sedaj čuj-te nekatere naslove takih notic: „Nož v srce“ — „S krampom po glavi“, — „Trebuh so mu razparali“, — „S kolum so ga prelatili do smrti“ — „Krvavo vasovanje: Eden mrtev, dva se borita s smrtjo“ — „S sekuro nad sosedo“, — „Lobanjo so mu preklali“, — „Iz zasede ustreljen“, — „V pljuča zaboden itd. itd. . . . To so žalostne litanije naše srčne kulture in manjkajočo kulturno populacijo in do kani-balske legitimacije samo še naslovi: „Spekli so ga in pojedli“, — „Glavo so nasadili na kol“, — „Kožo so mu slekli“ itd. — Da se ta sramota ukloni, so v prvi vrsti poklicana naša kulturna društva vseh smeri in — lasti not least — naše časopisje brez razlike barv. — Učitelj P. D. — k.

Trošarina na vino.

(Važne glavne določbe zakona.) — Zakon o izpremembah in dopolnjenjeh zakona o drž. trošarini, s katerim se ukinja trošarina na vino in žganje, je stopil 20. t. m. v veljavo. Glavne določbe novega zakona so: Državna trošarina na vino, ki je doslej znašala 50 Din na 100 litrov, se ukine. Na vino, ki se uvaža iz inozemstva, se namesto dosedanje državne in banovinske trošarine plača 200 Din od 100 litrov, na žganje, uvoženo iz inozemstva po 20 Din za hektolitrsko stopnjo. Namesto državne in banovinske trošarine na vino in na žganje morajo točilci na drobno kakor točilci iz 4. pripombe k tarifni številki 62. taksnega zakona (okrepčevalnice, vinarne, žganjarne, delikatesne, slaščičarske in slične trgovine, ki točijo pijače v odprtih in zaprtih posodah za konzum v poslovnih prostorih) plačati nadomestno plačilno takso, ki se odmerja na isti podlagi kakor točilna taksa iz tar. št. 62. takse tarife. To nadomestno točilno takso je treba plačati pri davnihi upravah v naprej v dvomesečnih obrokih. Nova nadomestna točilna taksa znaša v mestih od 5.000 do 10.000 prebivalcev (n. pr. tudi v Celju) trikratni znesek odmerjene točilne takse in sicer po skupinah: I. 600 Din, II. 4.500 Din, III. 3.000 Din, IV. 1.800 Din. Točilci bodo morali plačati to nadomestno takso poleg redne točilne takse. Specerijske in ostale trgovine, ki prodajajo v originalnih zaprtih steklenicah, morajo namesto državne in banovinske trošarine plačati v Ljubljani in Mariboru 4.000 Din, v krajih s preko 2.000 prebivalci 3.600 Din in v krajih do 2.000 prebivalcev 1.200 Din, in sicer za 3 mesece naprej pri pristojni davčni upravi. Od 1. januarja 1933. smejo občine pobirati občinsko trošarino na vino v mestih do največ 100 Din, v podeželskih občinah do 50

Din za 100 litrov, na žganje pa v mestnih in podeželskih občinah do največ 5 Din na hektolitrsko stopnjo. Od vplačanih nadomestnih taks dobijo pristojne banske uprave 50 odst., država pa ostalih 50 odst. Po dosedanjih predpisih plačana državna trošarina na vino in žganje, zatečeno na dan 20. t. m., se bo vrnila na prošnjo točilca, ki se mora predložiti do 20. maja. Do istega roka je treba predložiti tudi prošnje na banske uprave za povračilo banovinske trošarine. Količine izpod 20 litrov vina in 10 litrov alkohola v žganju se ne bodo upoštevale pri povračilu.

„SAMOŠEK“ ali „ZAMOŠEK“?

Članku, ki ga je objavil g. D. Žunkovič o točmačenju imena Samošek ali Zamošek v Ptujem srezu, si v podkrepitev njegovega naziranja dovolim pridjeti: Razen hiše z omenjenim imenom, se nahaja v neposredni bližini te tudi vas Zamošani. Ta leži na začetkih vspenjanja južnih pobočij Slo-gorje. Zanimiva je tega že tudi zategadelj, ker so naselbine raztegnjene v hrib tako, kot v srednjem veku ob kakem gradu ali drugem gospodarskem, političnem in kulturnem središču. To-raj daje videz starejše naselbine, kar se da tudi sklepati po splošni geografski legi. Med narodom pa še živi vest o nekem starem gradu, ki je bil ob južnem pobočju hriba, ob katerem leži vas sama. Ker so na neki njivi, ki jo imenujejo „Gradišnica“ ob raznih prilikah oranja in kopanja našli razne predmete kot denar, zaponke itd., bo ta poledovana vest v narodu resnična. Žal, da se je porazgubilo neznano kam, ker ljudje pač ne posvečajo takim najdbam važnosti. Stari ljudje so mi tudi znali povedati, da je ta grad pozidal kralj Samo in da se po tem tudi naselbina imenuje Samošani, Zamošani . . . Sedaj rabljena oblika je Zamošani. Iz tega je očitno le, da je tukaj bil v pretekli zgodovinski dobi grad, pa ne samo tukaj, tudi v bližnji okolici, v kateri so našli predmete iz diluvialne dobe, keltska itd. — Kot trdi omenjeni pisec je izvor tega imena v obliki „zamok“, ki pomeni v staroslovensčini grad.

— A. D. —

(Pripomba uredništva: Prednja zanimiva replika je bila spisana kot odmev na tozadeven članek našega odličnega sotrudnika — že 5. marca in mislimo, da spada v zgodovino okolnost, da je gornje pismo kljub točnemu naslovu romalo od Sv. Marjete pri Moškanjeh do Ptujja — celih 54 dni . . . Na tozadevno opazko je nekdo dejal: „Dobro, da se ni izgubilo! To je dokaz, da pri nas mnogo damo na točnost in red“ . . . Tudi ta „dokaz“ je zgodovinske vrednosti. —)

Dopisi.

POPRAVEK. — V zadnji številki se je v članku na 3. strani „Važen priročnik za spoznavanje prazgodovine Slovanov!“ vrnila neljuba pogreška. Knjiga g. Davorina Žunkoviča se ne imenuje „Urgeschichte des Slawentums“ — ampak pravilno: „Zur Geschichte der Slawen von der Urzeit bis zur Völkerwanderung“, kar smo v ponovitvi istega članka v današnji številki popravili. Na izredno znanstveno in poljudno nazorno knjigo, ki je edina te vrste opozarjamo v prvi vrsti naša šolska vodstva in kulturne knjižnice v mestih, kjer so srednje šole. Knjiga se naroča lahko tudi pri naši upravi. Dopisnica zadostuje!

Gasilno društvo Sv. Marjeta niže Ptuj priredi na 1. majnika veliko tombolo in druge zabavne prilike. Vsi, posebno dobre zabave željni Ptujčani prijazno vabljeni!

KRČEVINA PRI MARIBORU. — Priključitveno vprašanje je razburilo vse občane, ker vedo, da naša občina nima dolgov, ampak še premoženje. Šola je stala v prispěvku nad 100.000 Din, kanalizacija je zahtevala 300.000 dinarjev, električna luč nad 80.000 dinarjev in še marsikaj, za kar smo zamañj moledovali meštno občino. Ako jim dišijo tuji trudi, naj vsaj ne farbajo javnosti, kako so okolico postavili na noge. Upajmo, da bo še precej Drave steklo proti Ptujju, predno bode grozdje, po katerem imajo gospodje skomjine — zrelo. —

IZ SREDIŠČA. — Že dvakrat me je klical tisti preklicani „Pepek“ na pomoč — pa saj veste — kaj je naga-

jivost. Naj le poskusi, pa bo videl, kak „kšelt“ je biti dopisnik. Zameril sem se kaj komu, a Pepeku na čast božji povedano, da je od tistega časa, ko je hotel t.j. ko je predlagal „majčni trust“ cena istim padla za 5 para pri komadu. Dragi Pepek: Najboljše bi bilo, če bi te tistikrat Ormožani s sabo vzeli ko so si hoteli ogledati Beograd a so videli — Sračinec. Mogoče bi se Te usmilila kaka „Mara“ a saj veš, da je kriza, če je človek po-očen — tako ali tako. Omeniti pa moram tukaj izlet naše inteligence v sosednje mesto — Ormož. Sicer to ni Bog ve kake važnosti — a stvar ima politično ozadje. Na dnevnem redu so bila samo pereča gospodarska vprašanja, a najvažnejše — o pokvarjeni gospodji — pa ne središki. Kako sem to izvedel, — je moja stvar. — A — Prišel je domov ves zaspan, ko mežnar odzvonil je dan. Pepek — če Ti hočeš svojega bika prodati — počakaj na otvoritev središkega sejma. — ki se bo, kakor čujem odprl še tekem tega desetletja. Bik bo seveda že malo star — a za juho bo. Saj veš, da kedo je dosti juhe — je pač lep, kar pa za Tebe ne morem reči. Prosim pa Te, da se poboljšaš, če že ne prej, pa vsaj tistikrat, ko bodo kolone, a prej še doma pozdravi! — Pozdravlja Te Tvoj Sršen.

TEZNO PRI MARIBORU. — Med številnimi dobrotniki, ki so pripomogli k lastni pomožni akciji sta se brata Jelen, oba mesarja prav vzgledno izkazala s tem, da sta darovala pol tele. — Malo je tako velikodušnih prijateljev bednih, zato zaslužita javno pohvalo in priporočilo našim naročnikom. —

PRVOMAJNIŠKE prireditve prepovedane! — Četudi pade letos prvi majnik na nedeljo, so oblasti prepovedale vse prvomajniške prireditve, kakor politične shode, zbiranja, obhode, izete, veselice, zborovanja itd. Prepoved se v smislu cnakosti pred zakonom ne nanaša samo na socialistična, ampak na vsa društva. — Prvi maj, začetek pomladanskih upov je tudi v krizi... Sicer pa je bilo že pred 1. aprilom dovolj izdatno poskrbljeno za to, da bi eventuelni majniški hrup ne bil presilen...

VELIKA NEDELJA. — (Prošnja na naslov g. bana.) Naša šola že nad 1 leto moleduje šolsko oblast, naj se nam prideli vsaj še dva učitelja, kar je nujna potreba. Znano nam je iz časopisja, da je mnogo učiteljev in učiteljic, kar je mlajših brez službe. Prosimo g. bana potem našega časopisa, da ustreže naši dolgotrajni prošnji. — Nadučitelj g. I. Belšak pa je bil naenkrat premeščen od nas v Doljno Lendavo kot šolski nadzornik, za katero mesto se ni nikdar trgal, ampak se je počutil pri nas, kakor med brati. Poleg tega pa se je z njegovo premestitvijo raztrgala njegova družina, ki mora živeti na dva kraja, kar gotovo v teh težkih časih ni uместno. — Več občanov. —

ORMOŽ. — „Barčica po Dravi plava, se z valovi poigrava, le naprej, naprej, le naprej, dokler je še veter kej.“ — Brzojavno poročilo iz Carigrada: Dravska mornariška posadka dospela ravnokar člja in zdrava in se je izkrcala, da si oskrbi vsa nadaljno opremo in se takoj odpravi na nadaljno poučno potovanje v Kairo. Hura! — Osa!

va in se je izkrcala, da si oskrbi vsa nadaljno opremo in se takoj odpravi na nadaljno poučno potovanje v Kairo. Hura! — Osa!

KOPRIVNICA (Hrvatska) — Zelo se nam dopade „Narodna Sloga.“ Pošljite nam več izvodov lista, da si ga naročimo. Tudi pri nas izvojeni poslanec gospodin Čuk Koprivniški pl. Sovič, ki je od izvojitve sem bolehal se bo javil „Čukove mu parlamentu“ v svrhu verifikacije njegovega mandata. Ima čelo torbo prav važnih taktičnih, prometnih in finančnih zadev s seboj. — Z njim pride tudi gdč. Saviča Varaždinska, ki frfota od Novaka do Janjeta, pa nikdar sama. Bogve kako akcijo ima v načrtu svoje politike? —

Vedno beli zobje

Poročam vam, da že 15 let uporabljam zobno pasto „Chlorodont“. Se nikdar nis bil razočaral. Imeli smo vedno bele zobe in prijeten okus v ustih, tembolj ker uporabljamo že dalj časa Chlorodont ustno vodo. Tudi uporablja čela družina samo Chlorodont zobne ščetke. J. Podgornik, T... Zahtevajte zato samo pristoje Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.- in Din. 13.- ter zavračajte vsak nadomestek.

Kaj pomeni vsklik „Hurrah.“ — Povečini so ljudje površnega mnenja, da je „Hura“ vsklik poguma, veselja nad bodočim uspehom, a stvar je povsem drugačna. Kakor nam piše naš prijatelj, ki se mnogo bavi z jezikoslovno vedo, je ta vsklik staromadžarskega porekla in pomeni toliko kakor po naše „ubijmo ga.“ Za to čudno odkritje se bodo lepo zahvalili navdušeni govorniki, ginjeni govornjaki in sploh vsi, katerim je ta vsklik ob najslovesnejših priklakah namenjen... Besedo imajo naši jezikoslovci. —

Gospodarski vestnik.

(Urejuje Konrad Znuclerl — Maribor)

Londonski poslanik Zedinjenih držav Mellon je izjavil, da ameriške Zedinjene države ne dajo nikakršnih olajšav glede plačevanja vojnih dolgov evropskim državam, dokler se te ne omeje v oboroževanju in dokler se evropske države same ne sporazumejo glede rešitve reparacijskega problema. Tozadevna odločujoča konferenca radi plačevanja vojnih dolgov se bo vršila 12. VI. t.l. in pričakujejo vsi narodi sveta velike spremembe v vseh državah. Če le ne bo ostalo pri dnevnih, poklonih in šampanju!... —

O grozilih poplavih v Sremu, Banatu in drugod, kakoršnih ni bilo že 46 let prinesemo nekaj slik iz poplavljenega ozemlja. Porušenihi je več sto hiš, poplavljenih nad 30 vasi. Najbolj so trpeli kajpak sromašni kmetovalci in bajtarji, katerih hiše so povečini zbite iz ilovice in blata. Beda je nepopisna, škoda neprecenljiva. Mlada je priskočila na pomoč, a se je bati, da bodo imovitejši poplavljeneci nesorazmerno razumeli več podpore doseči, kakor neorganizirani bedni seljaki. Vendar je upati, da bo nož pravice rezal prizadetim pravične obroke. —

Zakon o zaščiti kmeta je sprejela narodna skupščina. Zakon zahteva moratorij za kmečke dolgove in za gotovo dobo prepoveduje vsako nasilno prodajo in eksekucije kmečkih posestev in urejuje višino obrestne mere za kmečka posojila. O zakonu, ki je stopil že v veljavo bomo v prihodnji številki objavili naša razmišljanja, v kolikor ima solnčne in senčne strani glede praktične izvedbe v

resnično in ne le navidezno koristkmetovalca in kmetijskega združništva. Za danes objavljamo sledeče na pol uradno pojasnilo: „Službene Novine“ so 20. t.m. objavile zakon o zaščiti kmetov, ki stopi 15 dni po objavi v veljavo. Ob tej priliki je bilo izdano z merodajnega mesta naslednje pojasnilo: Glavna svrha tega zakona je regulacija gotovih kreditnih odnošajev v državi ki jo narekujejo splošne kreditne priike. V prvi vrsti zahteva oslabljeni položaj kmetov, da se jih zaščiti za gotovo dobo tako pred prisilno prodajo njihovih posestev, kakor tudi pred pretirano visoko obrestno mero za do'gove. Zakon predvideva tudi ukrepe in postopek za primer, da bi kak denarni zavod zašel v začasne plačilne težave zaradi nenormalnih kreditnih odnošajev, izzvanih s splošno kreditno krizo, ali zaradi nenavadnega in prekomernega dvigovanja vlog. Dogajalo se je in se še dogaja po vsem svetu in tudi pri nas, da za adi vznemirjenja vlagateljev, odnosno naglega dvigovanja vlog zaide ta ali oni denarni zavod, dasiravno je vseskozi aktiven, v plačilne težave, ker se od njega zahteva nemogoča stvar, da od vlagateljev sprejeti in v gospodarstvu plasirani kapital takoj realizira in izplača vlagateljem. Da se v takih primerih zaščilitjo v prvi vrsti upniki in vlagatelji pred škodo in izgubo, ki bi mogla nastati, se v zakonu predvidevajo tudi ukrepi, s katerimi se želi vzpostaviti ravnotežje omajanih kreditnih odnošajev ter omogočiti mirno poslovanje denarnih zavodov. Take ukrepe narekujejo splošni gospodarski interesi države ter so se jih poslužile že mnoge druge države; povsod so se pokazale prav blagodejne posledice zlasti z obnovó omajanega zaupanja in normalizacijo kreditnih odnošajev. —

Važno za vse davkoplačevalce. — (Razglas o vlaganju prošenj za odpis davkov v smislu izp. emembe davčnih zakonov.) Davčni oddelek finančnega ministarstva je objavil davčni razglas o vlaganju prošenj za odpis dolžnih davkov, ki zapadejo 26. junija 1932. Ta razglas se glasi: Davčni obvezanci, ki dolgujejo davek iz prejšnjih let — pred 1929. letom — lahko zaprosijo po čl. 11 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih in v tem členu predvideni višini za odpis teh davkov. Prošnja naj obsega te-le podatke: Kraj, kjer je prosilec dolžan davek, imovinsko stanje z navedbo nepremičnin, vrednosti premičnin, prosilčev poklic, s čim se preživlja in kraj prebivanja. Prošnji je treba priložiti: 1) zemljeknjižni izpisek; 2) potrdilo o lastniškem davku, ki ga izda na uradnem obrazcu občina prosilčevega stanovanja in občina, v kateri je prosilec zadolžen; 3) druga pismena dokazila o lastniškem stanju. Zadolžitvene izjave se bodo vpoštevale le, če je naznačen znesek do'ga in ime upnika. Če je davčni obvezanec zadolžen pri več davčnih upravah, mora pri vsaki vložiti prošnjo.

Zvišani prispevki za borze dela in dovoljeni odtegljaji. — Po naredbi ministarstva za socialno politiko in narodno zdravje se je od 1. aprila 1932 dalje zvišal prispevek za borzo dela od 5 na 10 odstotkov tedenskega prispevka za bolezen. Zato delodajalci od 1. aprila 1932 lahko odtegnejo od plače delavca te-le zneske: Dnevno: mezdni razred: I. Din 0.21; II. Din 0.31; III. Din 0.37; IV. Din 0.45; V. Din 0.54; VI. Din 0.65; VII. Din 0.77; VIII. Din 0.92; IX. Din 1.11; X. Din 1.31; XI. Din 1.54; XII. 1.85. — Tedensko: mezdni razred: I. Din 1.28; II. Din 1.85; III. Din

2.22; IV. Din 2.63; V. Din 3.23; VI. Din 3.88; VII. Din 4.62; VIII. 5.54; IX. Din 6.65; X. Din 7.85; XI. 9.21; XII. 11.09. — V teh zneskih so vpošteti dovoljeni odtegljaji za vse vrste prispevkov. —

O ukinitvi trošarine na vino prinašamo kratek izvleček tozadevnega zakona kot 3. članek. Določbe so važne tako za proizvajalca, vinogradnika, kakor za gostilničarje, točilce in trgovce. —

Iz Krčevine pri Mariboru nam piše naš naročnik-vinogradnik v Košakih: Čudna je mera, s katero se podeljuje vinotoči, oz. gostilniške koncesije. Če ima vinogradnik tako ve zane roke, da zaloge vina ne sme in ne more spraviti v denar, to povečuj krizo v sledečih oblikah: 1.) Ne more zmagovati obresti in odplačevati dolgov; s tem trpijo denarni zavodi. 2.) Ne more redno plačati delavskih moči ter s tako prisiljenim odpustem delavcev pomnožuje brezposelnost po kvitvi slepomišne politike zelene mize. 3.) Če ne more pravilno obdelovati vinograda ter si nabaviti potrebna u-metna gnojila, propade vinograd v par letih... Polna klet vina čaka novega pidelka... Kam z njim? Na ta vprašanja bi imeli radi pojasnila. Vinogradniku se mora dati popolnoma proste roke in marsikdo bi rad plačal točilno takso, ako se mu dovoli prosto točenje vina in formulacija, da se mora čez ulico prodajati vino v količini najmanj 5 litrov — se bi morala črtati. Zakon o podelitvi gostilniških koncesij se naj v smislu potreb časa revidira in zakonodajalec naj upo-rabi čim največjo širokogrudnost! (Op. uredn.: Zadevo smo izčrpno sporčili naprej in je upanje, da bo na merodajnem mestu kmalu več uvidevnosti za interese naših vinogradnikov.)

Poziv in prošnja.

Točno pred 6 meseci smo „Narodno Slogo“ poklicali v življenje. Kakor vsaka dobra stvar, smo tudi mi imeli in še imamo nasprotnike, a tudi brez lepega števila zvestih prijateljev nismo. Slednji so se prav lepo pokazali s tem, da so poravnali naročnino, ki je tako malenkosten obulus za dobro stvar, da je škoda o njej govoriti. Prepričani smo, da bodo še številni zamudniki storili svojo dolžnost, a vsak naših zvestih naj pridobi vsaj še enega naročnika. V cilju, da zboljšamo tisk rabimo za nabavo novih tipk in improvizirani vodovod najmanj svoto Din 10.000.— V to svrhu se obračamo do naših pridobitnih krogov, zavodov in zasebnikov, da zberejo to najnujnejše potrebno svoto bodisi kot dar ali pa kot kratkoročno brezobrestno posojilo, ki bi se vrnilo v roku najdalje 6 mesecev. Ker je zadeva velike važnosti, zagotavljam dobrotnikom vso našo naklonjenost v prepričanju, da tega poziva in prošnje ne bodo prezrli. —

— Uredništvo in uprava. —

Prijatelje državne meščanske šole v Ptuju vabi upravilstvo šole na roditeljski sestanek, ki se vrši v četrtek, dne 5. maja 1932 ob 9. uri predpoldne v risalnici zavoda (pos'opje Mladjka). Zanimiv in za obstoj zavoda aktuelen vspored je razviden iz posebnih vabil, ki so že izdana. —

Vsem intresentom za našo podporno akcijo.

Na tozadevna svoječrna prednaznanila v našem listu smo dobili tofiko vprašanj, da ne moremo vseli sproti reševati. Tozadevna pravila so gotova in je potrebna samo formalna odobritev od strani oblasti, nakar dobe številni poverjeniki natančna navodila. — J. K. Slovenjigradec: Ni nič skupnega s pomožnimi blagajnam, ampak solidna združna osnova. — Fr. S. — Konjice: Predpogoj je,

da je naročnik, ki plača celoletno naročnino vnaprej. — E. F. — Celje: Vsega naenkrat ni mogoče speljati. Še pride tudi, ako se prvo obnese. — C. L., I. B., J. K., I. K., D. G.: — Marjbor: Dobrodošel je vsak pismen poštenjak, vendar dobi vsakdo svoj o-koljš (rajon), da ne bi tovarišu v zelje hodil. — I. B. — Kamnik: Smrt je vsakemu nazadnje namenjena in ne uide, zato tudi zacnkrat ne računamo z oddelkom na posmrtnine. — Trpečim od revme, protina, jetike in raka: Čitajte tozadeven oglas na 4. strani. Pošljite natančen naslov bolnika! —

Vinarski kongres v Ptuju.

Določeni izleti v Haloze ob pri-liki vinarske razstave v Ptuju se bodo vršili po sledečem redu: Prvi izlet bo v nedeljo 8. maja v Srednje Haloze (Ptuj-Št. Vid Okič, Sv. Barbara-Ptuj). Glavni izlet se priredi v pondeljek, dne 9. maja po prog. Ptuj-Ptujska gora., Št. Janž v Halozi-Podlehnik in nazaj. Odhod udobnega avtobusa je vsakočkrat ob 13. uri izpred Društvenega doma. Izletniki se naj prijavijo predsedniku Vinarskega društva v Ptuju g. Saganinu najkasneje do 5. maja. (Udeležencem glavnega izleta je na razpolago kot voditelj po ceni Din 3.— zgovorinski in potopisni špis o Ptujski gori iz založbe Ptujske tiskarne ter bo izletnikom na razpolago.) —

Ljubiteljem slovenske pesmi!

Naš sotrudnik znan slovenski pesnik — učitelj Anton Mohor ima še nekaj svoje zbirke „Pesmi“ v zalogi Splošna kritika o tej knjigi, ki ne bi smela manjkati v nobeni knjižnici je zelo ugodna. Opozarjamo na njo vse pesnikove kolega, društvene knjižnice in zasebnike. Ljena obsežna knjiga stane Din 25.— in se naroča bodisi naravnost pri avtorju učitelju A. Mohorju, v Mariboru — Majstrova ul. 18 ali pa pri upravi „Narodne Sloge“ v Ptuju. —

Čukovega parlamenta drugo zasedanje.

V nadaljnem zasedanju „Čukovega parlamenta“ otvori predsednik Pink Pink-luč pri po-noštevilni udeležbi vseh poslancev v pondeljek dne 25. t. m. ob 21. uri zvečer parlamentarno sejo, ter po izrečenih formalno tih pozove navzoče poslance, da se oglasijo k besedi, nakar se oglesi kot prvi govornik Podravski Oberčuk, ki prečita sledečo resolucao: „Visoka zbornica! Spoštovani gospodine predsedniče! Čast mi je in štejem si v pri-jetno dolžnost, da opozorim na tem-metu visoko zbornico na ljudsko mišljenje in nesporazumljenje med narodom vs'ed izdane vladne okrožnice, da so po zakonu zaščiteni vsi oni, ki bi radi plačali pa ne morejo, ker so prezadolženi. Po zakoniti zaščiti so mišljenja, da sedaj sploh niso ničesar dolžni, niti privatnikom niti denarnim zavodom. Z izgovorom na denarno krizo in zaščito dolžnikov so dolgovi z obrestni vred izbrisani in v sporodu stem tudi hranilne vloge. Oni, ki imajo denar v rokah, ga ne dajo več iz rok, ker če so tudi dolžni, ne marajo plačati in če niso dolžni, ne marajo naložiti, pravijo, da bo vse denarne zavode vrag vzel. To so zelo resne stvari, ter prosim g. predsednika da v zadevi takoj nekaj ukrene, sicer se položaj lahko še poslabša. V nadaljnem še prosim za točno pojasnilo, kje se nahaja danes naš denar, namreč oni denar, ki je vsa zadnja leta cirkuliral normalno med narodom in ga je danes zmanjkalo? Kmetje, ga nimajo, podelžeski denarni zavodi ga nimajo, trgovci ga nimajo, izven posameznih slučajev. Kje je danes naš denar vprašam g. predsednika? Naše gospodarske razmere bi še davno ne bile tako obupne, ko bi krožil med narodom oni denar, ki je krožil v prejšnjih letih! Narod zahteva pojasnila, kje je danes denar? Prosim g. predsednika, da posveti temu vprašanju svojo posebno pozornost, ter pri prihodnji seji izerpno poroča imena tistih naših patriotov, ki

so kot patrioti spravili svoj denar na varno, oni denar, ki danes v prometu manjka? Naš narod vse to itak že zna in prav dobro zna in zato g. predsednik ne stoi prav nič krivega, če kake višje patriote imenom navede. Se zahvaljujem visoki zbornici za pozornost g. predsedniku pa za potrpežljivost, ter bi težim z vsem spoštovanjem vedno Vam udani: Podravski Oberčuk, poslanec.

Predsednik vzame interpelacijo na znanje ter objubi odgovor do prihodnjega zasedanja. Vložene so bile še sledeče interpelacije: Krempelj Vrbanški povdarja urbano složno in hali visoko vlado, ki je vendaje odredila navoz gramoza na cesto. Demant'ra (zanjka) govornice, da se je to zgodilo zato, ker je Miha enkrat do popka obtičal sredi svoje ceste. — Kljukec Ptujski zmerja kakor „Rohrspatz“ in ga mora predsednik suspendirati od 3. sj. — V znak protesta se dvigne tov. Čukica Dolnjegrajska in dekanira glasno: „Judenrezl znana v beli je Ljubljani, obrajtajo jo haloški kaplani in mestna vsa gospoda od juga do — zahoda!“ — Predsednik ji vzame besedo ter suspendira Čukico tudi od treh sej! — (Bravo!) — Sršen Središki je vložil posebno spomenico, katero je vlada dala posebej napi-niti. — Pavliha Dravopoljski je zaradi zaroke s tov. Sovico Krčevinsko prosil za enomesečni dopust in izplačilo dvojnih dnevnic. Radi krize — je bil dovoljen obema le 14 dnevni dopust s štirikratno dnevnicno. Osa-Edle von Friedau se je iz Carigrada podala v Kairo in poslala brzozjavko zbornici. — Ker se je začelo svitati in s' se petelin preveč dril, je moral predsednik zbornico poslati spat! —

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Vladimir Vrhovec:
Oglarjev Peter.

1.
Tik ob obronku temnega gozda, kakor čepeča koklja, je stala kočja oglarja Kosmača. Ozki kolovoz je segal preko po-ložnih njiv do nje, po katerem je ob sobotah vozil stari Kosmač oglje na nizkem košlju v bližnje vasi ter se pozno v noč vračal domov.
Oglar Kosmač je preživljal jesen svojega življenja. Nadležna naduha in starost sta mu odvzela tudi to edino veselje. Prevzeti je moral to tovarjenje njegov sin edinec. Peter, v najlepših fantovskih letih, je že dolgo čakal na to opravilo po očetu. Reš, da se ni mnogo brigal za ogljenje, vedel pa je, da ob takih prilikah pade marsikaj — okroglega v žep.
Peter je bil po naravi prav zal fant. Veljke, močne postavbe, še dokaj zastavnega koraka, žgočega pogleda, a ponižnih besed. Kedo bi se potem spotikal nad njim, če se je marsikatero dekle rado ozrlo za njim, ko je z bičem pokal skozi vas in ponujal oglje. In kedo bi se čudil, ako se je vanj zagledala celo županova Franica, najlepše dekle v vasi? Bil je posebljena narodna pesem „Oglar je zauber fant“.
Toda kljub lepi Petrovi postavi je bila globoko v njem zakopana — napaka. Seveda, kedo je brez nje? Da je bil Peter že od rojstva strašno strahopeten, je gotovo od tega, ker je preživel največ ob oglarških kopah, ali pa pri materi, poslušajoč povesti o groz-

nih strahovih, porednih škratih in divjih možeh. Strahopeten, da se nitiskozi okno pogledati ni upal kadar je padel mrak in so skovitriji in čuki vpili po hosti. S strahopetnostjo se je združila v njem tudi lahkovernost. Kedo bi si mislil, da je mogoče kaj takega v tem razvitem fantu? Zato pa je tudi stari Kosmač imel pomisleke, predno je prepustil tovarjenje oglja svojemu sinu. No, ko je Peter že večkrat ob svoji uri pripeljal domov, poprodal oglje in mu prinesel točen skupiček, je jel počasi upati, da postane sin, kakršnega si je želel.
Tako je postal Peter staremu Kosmaču vedno bolj zaupljiv, dobi v vasi pa županova Franica vedno bolj za-ljubljena.
Toda, joj, da ne bi bilo na svetu tako velike razlike med bogatimi in ubogimi!

2.
Za skladovnico županovih drv je čepel Peter. Vedel je, da mora mimo priti Franica iz kozolca, kjer z drugimi dekleti obrezava korenje. V poltemi je premišljeval, kaj ji naj reče, ko jo zagleda. Boječ, da ga kedo že preje zaloti, je hotel oditi.
Takrat zasliši znano, zateglo petje. Bil je nori Jože. (Poskakajoč preko dvorišča je krenil proti kozolcu. Petru je odleglo.)
Kmalu zasliši vesel dekliški smeh pod kozolcem. Čakal je. V pretrganih presledkih se je razlegal smeh; Jože jim je moral praviti nekaj zelo šaljivega.

Po dvorišču so zagagale gosi, od sadovnjaka je pripeljal petelin svoje kokoši, pri hišnih vratih pa se je trgala pes na verigi.
Mračilo se je vedno bolj.
Peter je še vedno čakal.
Kmalu zasliši lahke korake sem od kozolca. Kako mu je bilo srce! Vroč mu je postajalo, najraje bi zbežal.
Bila je Franica sama, s košem korenja na glavi.
„Franica!“
„Jezus Marija! Kaj pa tako glasno kričiš?“
„Franica, tako dolgo te čakam.“ se je okorajzil, še vedno čepeč za drvami.
„Saj ven se skobacaj! Zakaj ne prideš obrezovat k nam dekletom?“
„Preveč vas je; smeja se mi... Samo videti sem te hotel.“
Stresla je korenje v kad na dvorišču in mu pomignila, naj ji sledi.
Šel je pokorno in molčeč za njo po sadovnjaku proti njivam. Sedla sta na deblo posekanega oreha.
„Sedaj govori! Kaj hočeš?“
„Franica, tako rad te imam pa sram me je“...
„Tako?“
Molčala sta.
Po dolgem molku je vzdihnila Franica:
„No in naprej?“
„Nič.“
„Kako si pust, pa praviš da me imaš rad?“
„Imam te!“
Pogledala mu je v sramežljive očiči in prasnila v smeh.

„Lep fant si, nisi objeti me ne znaš, kakor to drugi delajo!“
Peter se je stresel. Dvignil je roko in jo nerodno objel okoli pasu.
„Oh, kako si neroden, saj k sebi me stisni!“
Ubogal jo je.
„No, sedaj mi pa povej, koliko me imaš rad!“
„Franica, tako me je sram!“
Zasmejala se je. Njen smeh je bil rezek. V Petru pa se je porodil sum, da se norčuje z njim. S strahopetnostjo se je zbudila v njem še moreča ljubosumnost, ki jo do tega časa še ni občutil tako močno. Vendar se je opogumi.
„Pravijo... pravijo, da Matevža s Poljan rada vidiš? Pravijo, da ti je kupil takšno ruto, ki jo nima nobena, pa koralde in odpustkov. Pravijo tudi, da ga imaš celo malo rada.“
Še bolj se je zasmejala. Vendar se je malo zbalala za njega. Zatajiti mu mora.
„Ali veruješ? Kaj? Saj ni res... Saj ni res, kar čvekajo ljudje! Tvoja sem, Peter!... Samo tvoja!“
Tesneje se je privila k njemu, zalepila svoje, rdeče ustnice na njegovo lice in ždela tako dolgo nad njim.
— — —
Nedaleč nad njima pa je čepel na veji debele jablane nori Jože. Stiskal je pesti in škripal z zobmi...
Morda je tudi on bil zaljubljen v županovo Franico?
(Se še nadaljuje.)

Ptujčani in drugi, čemu se vozite mimo Maribora v tujino?

Listnica uredništva.

Na mnoge pritožbe: Zadnja številka je bila bolj skromna, da si je vsebovala precej gradiva. Vzrok je v navalu oglasov, v nenadni odsotnosti našega urednika in v — nemarnosti onih naročnikov, ki se mogoče svari zahtevajo od nas, pa ne plačajo niti naročnine, ki znaša celoletno te ceno 2 litrov srednje dobrega vina. — Zamudnikom bomo list ustavi. — Ivan Brlec — Potok — Šmartno pri Kamniku: — Zadeva je velikega pomena za združno samopomoč vseh „Slogašev.“ Radi Vas sprejememo kot poverjenika za zavarovalni oddelček, ako pridobite najmanj 10 plačujočih naročnikov. Zdravi! — Janez Kočar — Prevoje pri Domžalah: — Zadnjič smo priobčili Vaš treznotni članek, ob prvi priliki pa Vaš podlistek s spremembo. Vse porabno pride na vrsto. — Še pošljite kaj! — Bogumil P. — Maribor: Zadevo glede laka proti protinu smo sporočili na merodajno mesto. Dotični gospod Vas bo sam obiskal. Javite nam druge bolnike, revmatične, protinaste, jetične in na raku bolujoče. Predpogoj naveta in sigurne pomoči je celoletna naprej vplačana naročnina! — Mnogim vpraševalcem: Pravičnik glede zavarovanja zoper nezgode, za doo, nesreče v gospodarstvu in pomoč pri porodu je izdelan. Javijo se naj zastopniki! — Argus Petovianus. Ptuj: — Etwas zu arg Herr Argus, mein Verehrtester! Alles darf man doch nicht veröffentlichen; denn auch die göttliche Tochter Wahrheit hat anno dazumal einen Maulkorb angeschnallt bekommen! — Die Herren bei der Gemeindeverwaltung sind aber bemüht, viele Missstände zu entfernen oder wenigstens die Folgen alter Sünden zu mildern. Deine Augen sind zu scharf. Geduld bringt Rosen, mittlerweile. . . Du weißt schon was! — Ivan M. — Šentilj: Več v pismu, katero mi je šele te dni bilo izročeno. List je popolnoma neodvisen, kakor lahko sklepaš po pisavi istega; vse drugo pismeno ali ustmeno. Nobena bivša, niti sedanja politična struja ni za nas merodajna. Kdor dobro dela in se trudi za blaginjo Domovine, je naš! Zdravo! — Ormož: — Bo treba malo tudi za materijelno pomoč po skrbeti. List ne živi od zraka. Kljub krizi se marsikaj zapravi po nepotrebnem. — Središče: — Velja isto. Dobrotniki se še najdejo. Prispevke glede čopisov prosimo pravočasno, najdalje do vsakega točka. Le važne osmrtnice smejo dospeti pred sklepom uredništva tj. do četrta dopoldne. Vsem: Delajte, da bomo list lahko skoro povečali! —

Prostorna meblirana soba z dvema posteljema z event. souporabo klavirja, separ. vhod se odda s 15. majem,

SANATORIJ
v Mariboru, Gosposka 49
Telefon št. 2358.

Lastnik in vodja: Špecialist za kirurgijo **Dr. Černič.**
Najmodernejši urejen za operacije. Zdravilni aparati: višinsko solnce, diatermija, tonizator, žarnica „Hala“ enterocleaner; zdravljenje z radijem (pijače in kopeli). **Cene zmerne.**

STANDARD OIL COMP.
OF JUGOSLAVIJA
Skladišče in zastopstvo **R. TONEJC (prej HELLER)**
PTUJ

Auto-olja, auto-bencin, olje za traktorje in poljedelske stroje, petrolej, kolo-maže in druga mazila. Prevozi s tovornim avtom!

Pomoč najhrednejšim!
Oblastveno in zdravniško že 20 let preiskušeno možilo proti revmatizmu, jetiki in raku z navodilom uporabe se dobi. Mazilo ni nov izum ter pomeni velik blagoslov za vse, ki so smrti zapisani. Pojasnila daje in oskrbi dobavo leka za male stroške Uprava „Narodne Sloge“ bodisi na osebno prijavo, bodisi pismeno. V tem slučaju se naj priloži znamka za odgovor! — Na tisoče revmatičnih in jetičnih ter od raka udarjenih bednikov je rešenih! —

Autobus eleganten, v izbornem stanju, 26-30 sedežem se pogodni ceni proda.

Konec tarnanja o krizi v prašičereji!
Ceno prašičem odločuje: **Previdna reja, t. j. da se zredijo in ne obolijo!**
To dosežete, ako dodenete k krmi vsaj dvakrat tedensko oblastveno preizkušeni **„MASTELIN“** ki se dobi v vseh trgovinah po **Din 3.— in 6.—.**
Kjer tega ni, pišite na glavno zalogo **A. KOSEC — Maribor, Tezno.**
V Ptujju se dobi „Mastelin“ v trgovini **ARTENJAK & SCHOSTERITSCH.**

Pianino
prvovrstne znamke pod roko poceni na prodaj! Vprašanja nasloviti na upravo lista. —

Hiša v Mariboru
dvodružnisko z vrtom sadnim in zelenjadnim samo na levem bregu Drave v brezprašni legi kupim takoj. Ponudbe pod „Gotovina 150.000“ na upravo lista v Ptujju. —

POLTOVORNI AVTO
tipe FIAT, novejšje znamke z modernim komfortom, zelo dobro ohranjen, porabljen tudi kot zaprto luksuzno vozilo, pripravno za potnike trgovske stroke, izvrstne funkcije se pod roko prav po ceni proda. Ponudbe je poslati na upravo lista pod šifro „FIAT“.

Kdor je z naročnino
v zaostanku, naj isto takoj poravnava, da si s tem zasigura redno dostavljanje lista in omogoči njega redno izhajanje, kajti neodvisna »NARODNA SLOGA« se mora vzdrževati izključno le z lastnimi sredstvi in s podporo neodvisnih plemenitnikov.
Naše naročnike opozarjamo, da znaša: letna naročnina Din 28.— pol letna Din 20.— četrt letna Din 10.— Pri deljenih plačilih pa vsaka številka Din 1.—
Naročnino morete nakazati po biankopoložnici, katera se dobi na pošti ter priložite na isto našo ček številko **16.089.**

Ako res ne najdete za svoj okus primerne zaloge manufakturnega blaga doma in „morate“ v tujino, vstavite se v Mariboru! — S tem si boste prihranili stroške za potni list, železnico in razočaranje ter boste v sedanjih težkih časih poceni kupili najboljše blago le v

„Trgovskemu domu“
I. PREGRAD
MARIBOR
Aleksandrova c. 25

Obilno trgategv in sladkejše grozdje
dosežete z uporabo **NITROFOSKALA Ruše.**

Tivar-obleke
samoprodaja **V. RIBIČ — PTUJ**

PERJE
kokošje, purje, gosje, račje naravno, s strojem očiščeno in čehano, dobavljiva v vsaki množini
E. VAJDA, Čakovec
Dalje, kupuje ista tvrdka vedno vsako množino perutnine in divjačine.